

Har vi rätt
att vara...

LYCKKLIGA?

PRESSEXTRA
REPORTAGE
av Hjärdis Levi

Kerstin Strandberg, förf.:

Anfall av lycka och tillstånd...

Lycka A: Typ anfall. Till ett abrupt lyckoanfall (lika psykiskt trötande som häftig sorg) är man re-

Lauritz Falk,
skådespelare:

Malört finns i lyckokänsla

Rent allmänt talat har varje människa rätt att vara lycklig. Det är en självskriven sak. Men världssituationen i dag är sådan, att man kan fråga sig, om man kan vara helt lycklig. Det finns alltid en liten droppe malört i glädjebägaren vid tanken på världsmärten och då är lyckan begränsad.

lativt oskyldig. Anfallet drabbar när man plötsligt kommit i närheten av ett mål. Det går i regel över på någon eller några timmar, när man vilat och automatiskt hunnit trappa upp sin målsättning.

Lycka B: Typ tillstånd. För att verkligen kunna upptäcka att man lever i ett kompakt tillstånd av mätthetslycka fordras en kontrast. Att man ser in i vitögat på någon som alltid saknat och alltid kommer att sakna, det man själv har nästan gratis varje dag. D. v. s. man kan bara varsebli sitt eget tillstånd av lycka inför andras tillstånd av brist. Till det vill jag säga, att ett konstant medvetet lyckotillstånd är en fullkomlig omöjlighet. Tack och lov!

PRESSEXTRA
REPORTAGE
av Hjärdis Levi

Meg Westergren, skådespelerska:

Om man är lycklig kan man ge något...

Rätten att vara lycklig? Den rätten har väl alla människor! Men vad är att vara lycklig? Jag tror inte på att alltid gå omkring och känna sig lycklig, men vissa ögonblick upplever man naturligtvis känslan — å, vad jag är lycklig för det eller det.

Lycka för mig är att få vara frisk. Det borde man tacka sin Gud

för varje dag att man får vara. Lycka för mig är också att upptäcka och uppleva färger, musik och stämningar och det har ingenting med rikedom eller fattigdom att göra.

Om man är lycklig kan man ge något av sig själv. Då kan man ge av sin glädje till andra. Den rätten har alla.

Författarparet Jarl och Sonja Hammarberg-Akesson.

Hopplösheten gör en bara mer begränsad

Jag måste vara optimist för att kunna uträtta något och för att kunna se klart på saker och ting.

Rolf Åsare, förf.

Reflexionen lyckans hårda förtryckare

I motsats till andra abstrakta begrepp, som ofta kan vara svåra att definiera finner jag det ytterst enkelt att formulera vad som för mig är renaste lycka. Det är när jag ensam eller i sällskap med någon eller några, går eller springer ut i havet en vindlös, het sommarkväll. Då känner jag livet som ett privilegium, ett under, en fest som fyller mig med extas och tacksamhet.

I dessa skimrande och guldiga stunder hejdas reflexionen, lyckans hårda förtryckare. Jag hör inte sekundernas flykt, ser inte tidens hotande skuggor, känner inte förgängelsens obevekliga visshet. Allt är rent och klart som det vatten jag sänker min kropp i. Jag är lycklig.

Med sig själv visar man ju ett sätt att leva. Om man är alldeles deprimerad och bara går omkring och känner hopplöshet då är man mera begränsad.

Man har inte rätt att säga, att människor borde ha dåligt samvete, för att de inte gör mera. Man kan inte hjälpa, att man är så skapad, att man kan vara lycklig även på andras bekostnad. Det är så väldigt lite man kan rå för, eftersom man inte förstår. Det är när man börjar förstå som det dåliga samvetet kommer. Vi har ju i allmänhet mer eller mindre mått av okänslighet, och vi kan inte så bra förstå dem som har helt andra erfarenheter och helt annat temperament.

Inga Kempe, riksd. Rädde Barnen:

Alla barn har rätt i sig till lycka

Det där stora ordet lycka förekommer en bråkdel av en sekund. Man använder andra ord. Tillfredsställelse eller fred med sitt eget jag. Tillätter man, vad jag kallar en annan dimension till de orden, kan man gå så långt som till ordet frid.

När det gäller barn är det helt annorlunda. Jag står oförbehållsamt på barnets sida. Barnet har en rätt, som ingen annan har, därför att barnet är försvarslost. Därför måste det ha en rätt till sig själv.

Det betyder nu också det stora ordet lycka. Om det sedan innebär torra blöjor, mat eller värme. Alla barn har rätt till en omgivning, som för barnet betyder, att det känner sig skyddat och älskat. Alla barn har en i sig betingad rätt även till lycka. För den mogna människan betyder det, att hon måste göra sig förtjänt av den.

**Sonja Akesson,
förf.:**

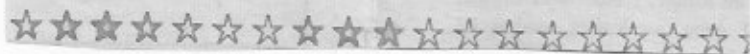
Nyttosynpunkt om alla är lyckliga

Det är väl bäst ur ren nyttosynpunkt om alla är lyckliga, annars har vi ju ingen möjlighet att göra gott eller hjälpa.

Det anses vara fint med medkänsla. Men jag vet inte hur det skulle gå om vi verkligen hade verklig medkänsla. Då skulle vi väl i vår maktlöshet inte orka leva. Huvudsaken är väl, att man försöker göra något som man tycker är riktigt. Om jag känner mig plågad av att t.ex. gå på en begravnings tycker jag kanske att jag kan låta bli det. Om jag däremot tycker det är svårt att besöka en släk-

Inga Kempe

Inez Palm, förf.:

Olyckan måste finnas för "lyckans ögonblick"

Ordet LYCKA är så subjektivt — så svårt att analysera — och än svårare att sätta på pränt. Detta med lycka är säkert något, som uppfattas mycket olika av oss människor. För många kan moderslyckan sättas högst, för en annan god hälsa eller samlivnadens fullkomlighet, för en annan åter högsta vinsten.

I ett uttorkat ökenland skulle kanske ett efterlängtat regn bjuda höjden av lycka. Personligen finner och upplever jag LYCKAN — den förlösande, berikande, vägledande himmelskt sköna — som en friskhetens källa i "Naturens egen famn."

För att rätt tolka och uppleva LYCKAN måste säkert också olyck-

kan ha trätt in i bilden. I ett "lyckans ögonblick" upplever kanske många "skräcken" inför tanken på att mista densamma — medan den som lever under olyckans ok, ofta bäres av hoppet att kanske en dag det skall ljusna och lyckan le. Lycka och olycka kan ligga så svindlande fjärran, men ändå så gränsande nära. Man vill fråga sig — har vi rätt till lycka, när hela vår värld svämmar över av olyckliga människor? Att arbeta med egen lycka, som enda målsättning, är själviskt — egoistiskt. Men den korta tid, vi vandrar här, söker vi nog alla den jordiska lyckans små gyllene ögonblick, men frågan är, om vi inte skulle känna oss än lyckligare, om vi i vår egen slutna cirkel, sökte inbjuda olyckliga medvandrare till gemenskap och dela med oss till ömsesidigt berikande. "Ingen så arm eller obetydlig att han inte kan skänka oss något — inte heller någon så rik att han inte behöver något vi har."

LYCKAN är ingenting man infångar och håller kvar — LYCKAN är flyktig, bortflyende, men även i våra olyckligaste stunder kan lyckans lilla ögonblick komma åter.

**Eddie Mc Andrew,
dir. Lion:**

Glädje åt andra ger egen lycka!

Det är omöjligt att överleva olycklig. Man måste själv känna lycka för att kunna skänka andra lycka. Skulle man ta på sig för mycket av världens problem skulle man säkert förgås av smärta. Att kunna ge glädje åt andra kan ge den största egna tillfredsställelsen. Kan man ägna några julaftontimmar till att vara tomte på ett

Eddie Mc Andrew

sjukhus eller ställa upp som musiker på ett annat håll på nyårsaftonen.

Torsten Tegnér:

Att älska och bli älskad Förlåta o. bli ursäktad

ATT GLÄDJAS — att tillväxa i kraft och effektivitet — att förstå mer, förmå mer, nå längre, höja sig över det trånga — att beundra i stället för att begäbra och nedsätta — att älska och bli älskad — att förlåta, själv bli ursäktad, och att då förunnas att börja på ny kula — att hjälpa mer, stälpa mindre — att skapa i stället för att bara vegetera eller på sin höjd efterapa — att höja sig över trisessen och trumpetheten...

det är att vara MÄNNISKA i högre, ja i hög potens... och där faller några verser ur Gustaf Frödings "Anabasis" ner som klingande guldmünt på vårt bord:

*Och Xenofon, som jämt gav akt,
när något samtal fördes,
att få besked om tankarne hos
männen,*

Torsten Tegnér

Maria Schwartz, skolflicka, 16 år:

Kan man tala om någon rättighet för vår lycka?

Jag tycker inte, att man kan tala om någon rättighet att vara lycklig. Livet självt är en gåva, och en gåva kan eller bör man väl inte sätta upp fordringar på. Man kan inte begära, att gåvan skall vara förstklassig, hålla i evighet och att man alltid skall få ha den kvar.

När man tar emot en gåva, bör man väl tänka först på "den goda tanken" som nog i alla fall låg bakom. Så är det med livet också. Man får vara glad, att man över huvud taget lever, och om man sedan får vara lycklig, skall man naturligtvis vara dubbelt tacksam.

Man bör absolut inte sitta helt passiv och bara tänka, att livet inte går att göra något åt. Man får det så roligt, som man gör det, och en förutsättning för det, är att man försöker få det roligt. Även om allt verkar tråkigt, blir det ju inte bättre av, att jag också är tråkig. Då får man försöka muntra upp stämningen, och om ingen annan än jag själv blir gladare, så är väl det gott nog. För att vara lycklig med andra, måste man vara lycklig med sig själv! Därför skall man försöka se det positiva i tillvaron och på så vis bli lycklig. Vad gör det om andra skrattar, skakar på huvudet och gör sig lustiga över en? Jag trivs ju med mig själv. Jag är ju lycklig, och det är en förutsättning för att man skall kunna smälta in i livet och vara lycklig med de andra.

Man kan lika lite fordra att få vara lycklig, som man kan fordra att få vara frisk, glad, leva i fred och över huvud taget få leva.